

Valtiovarainvaliokunnan mietintö 9/1996 vp

Hallituksen esitys laiksi valtion talousarviosta annetun lain 3 a §:n muuttamisesta

Eduskunta on 26 päivänä huhtikuuta 1996 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi edellä tarkoitetun hallituksen esityksen 31/1996 vp.

Valtiovarainvaliokunnan asettamassa vero- jaostossa, joka on valmistellut mietinnön valiokuntaa varten, ovat olleet kuultavina hallitusneuvos Raija Isotalo ja budjettineuvos Pekka Saarinen valtiovarainministeriöstä sekä yksikönjohtaja Antero Järvilahti Valtiokonttorista.

Hallitusmuodon 67 §:n 1 momenttiin perustuen valtion talousarvioon sovelletaan pääsääntöisesti bruttobudjetoitua. Lailla voidaan kuitenkin säätää, että talousarvioon voidaan ottaa joistakin toisiinsa välittömästi liittyvistä tuloista ja menoista niiden erotusta vastaavat tuloarviot tai määrärahat.

Valtion talousarviosta annetun lain 3 a §:n 1 momentin (165/92) mukaan nettobudjetoinnin kohteena voivat nykyisin olla muun muassa uusista valtionlainoista saatavat tulot ja valtionvelan kuoletukset. Valtionvelan kohdalla siirryttiin nettobudjetointiin kuitenkin jo vuoden 1988 talousarviossa tuolloin voimassa olleen lain (136/31) mukaisesti.

Valtion velanhoitokustannuksen oikea bruttomääräinen arviointi on nykyjärjestelmässä vaikeaa. Markkinatilanteesta riippuen lainanotto toiminnan tulot ja menot saattavat vaihdella huomattavastikin. Vuosittain maksettaviin kor-

ko- ja muihin pääomamenoihin sisältyy nyt myös menoeriä, jotka eivät ole valtiolle todellista menoa, koska ne saadaan valtiolle ensin tuloina. Hallitus ehdottaa, että oikeamman kuvan saamiseksi asiasta ja budjetointiin liittyvien arviointivaikeuksien vähentämiseksi valtion talousarviosta annetun lain 3 a §:n 1 momenttia tarkistetaan siten, että mahdollisuus nettobudjetointiin ulotetaan koskemaan uusien valtionlainojen ja valtionvelan kuoletusten lisäksi myös korkotuloja, emissiovoittoja ja pääomavoittoja sekä korkomenoja, komissioalennuksia ja pääomatappioita.

Lainanotto toimintaa koskeva lain 3 a §:n 1 momentin 1 kohta ehdotetaan samalla selvennetäväksi siten, että säännöksen sanamuoto vastaa paremmin omaksuttua lainojen myöntämisvaltuuteen pohjautuvaa budjetoitua.

Uudistusta ehdotetaan sovellettavaksi ensimmäisen kerran vuoden 1997 talousarvion laadinnassa.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 3 päivänä toukokuuta 1996

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Mauri Pekkarinen /kesk, jäsenet Ulla Anttila /vihr, Timo Laaksonen /vas, Reijo Laitinen /sd, Markku Lehtosaari /kesk, Håkan Malm /r, Kari Rajamä-

ki /sd, Kimmo Sasi /kok, Martti Tiuri /kok, Marja-Liisa Tykkyläinen /sd ja Jukka Vihriälä /kesk sekä varajäsenet Ilkka Joenpalo /sd, Maija-Liisa Lindqvist /kesk, Markku Pohjola /sd, Maija Rask /sd, Matti Saarinen /sd ja Kari Uotila /vas.

